Lausunto

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Asia: Suomen tietokirjailijat ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista annetun direktiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Suomen tietokirjailijat ry:n tavoitteena on edistää tietokirjallisuutta ja valvoa tieto- ja oppikirjailijoiden tekijänoikeudellisia ja taloudellisia etuja. Yhdistyksemme näkemyksen mukaan lakiluonnos on kokonaisuutena arvioiden tasapainoinen. On myönteistä, että esitysluonnoksen soveltamisala vastaa esteettömyysdirektiivin soveltamisalaa. Kannatamme esteettömyysdirektiivin tavoitetta lisätä muun muassa kirjallisuuden saatavuutta entistä suuremman lukijamäärän keskuuteen. Esteettömyysdirektiiviä pantaessa täytäntöön on tärkeää kunnioittaa tekijänoikeuksia.

Tietokirjailijoiden näkökulmasta on tärkeää, että lakiluonnoksessa suljetaan ennen 28.6.2025 julkaistavat ns. backlist-teokset esteettömyysvaatimusten ulkopuolelle. Esteettömyysvaatimusten ulottaminen koskemaan myös backlist-teoksia voisi käytännössä poistaa suuren määrän kirjallisuutta saatavilta. Tällä olisi merkittäviä haitallisia vaikutuksia kirjailijoiden tekijänoikeuksien ja sananvapauden kannalta. Esteettömyysdirektiiviä implementoitaessa täytyy pyrkiä kirjallisuuden saatavuuden tosiasialliseen lisäämiseen. Tästä syystä ei olisi tarkoituksenmukaista, että saatavilla olevaa kirjallisuutta ruvettaisiin poistamaan.

Helsingissä 1.2.2022

Timo Tossavainen
Puheenjohtaja
Suomen tietokirjailijat ry

Mikko Niemelä
Juristi
Suomen tietokirjailijat ry